

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. május 18. bel.

k e d d

sb0001 4 130 mtib1001

természetjáró uttorók találkozója

1982. május 17. - a magyar uttorók szövetség országos tanácsa megbízásából a baranya megyei uttoró elnökség június 19-24-e között rendezi meg a természetjáró uttorók iii. országos találkozóját.

bár a tanítási év még tart, a találkozó programja már összeállt, az előkészületek javában folynak. a sikondán sorra kerülő találkozóra mintegy 600 pajtást várnak az ország minden részéből. az egyhetes táborozás célja, hogy a fiatalok megismerjék, megszeressék a természetjárás és a turisztika szépségeit, megkedveljék a természetet.

a június 19-i ünnepélyes megnyitót követően 20-án, vasárnap turapontszerző akadályversenyt rendeznek. az uttoróknak 12 és fél kilométeres pályát kell bejárniuk, 17 állomást érintve. az alapfoku tájékozódástól kezdve az iránytüvel való eligazodásig - sok ügyességi feladat megoldása vár a résztvevőkre.

a tájfutó sportág népszerűsítését szolgálja a 21-én sorra kerülő tájfutó-verseny. ezt követően a főzőversenyen az is kiderül, melyik uttoró mestere a fakanálnak.

a találkozó negyedik napján, 22-én pécsre rándulnak ki a táborozók, s városismereti versenyen adnak számot arról, ki tud többet baranya megye székhelyének multjáról, jelenéről.

bel

- 2 -

1982.05.18.

a találkozó érdemi programja június 23-án komló megtekintésével fejeződik be, s ezt sikondán eredményhirdetés, majd ünnepélyes táborzárás követi. /mti/

km/rj bc ie

00.10 180582 1412

.-.

sb0002 4 150 mtib1002

üdülés gyerekeknek

1982. május 18. - utolsó szakaszához érkezett az iskolaév, néhány hét múlva kezdődik a vakáció. öröm ez a gyerekeknek, de a szülőknek gond is: hova tegyék csemetéiket a nyári hónapok alatt. szerencsés az a család, ahol van ráérő nagymama, a többieket is kíséret néhány hétre az iskolai táborozás, a napközis tábor, a közös családi üdülés, de még így is tulságosan hosszú az az idő, amelyet program és felügyelet nélkül, csellengve kénytelen jónéhány gyerek eltölteni.

három évvel ezelőtt egy utazási iroda elvállalta a szülők gondját: néhány hetes programokat ajánlott, nyári elfoglaltságot, hasznos és szórakoztató időtöltést kínálva az iskoláskorú gyerekeknek. az első évben csufosan megbukott a kezdeményezés, mindössze két gyerek szülei találtak fantáziát a budapest tourist által felkínált lehetőségben. két gyerekkel természetesen nem indítottak csoportot, egy év várakozási idő következett. 1980-ban már heten jelentkeztek. igazi csoportot még ők sem tettek ki, de az iroda, nem feledve az eredeti célt, kockáztatott, és a kis csoport elindult. az elmúlt évben pedig már három turnusban, összesen száz gyermek vett részt az utazási iroda által szervezett táborozásokon. az évek során természetesen bővült, változott, az érdeklődéshez igazodott a kínálat, tavaly például a vas megyei kézműipari tábor örvendett a legnagyobb sikernek, ahol a fazekasművesség alapjaival ismertették meg a táborozó gyereket.

ebben az évben tízféle táborba várja a gyereket a budapest tourist. ebből hat különböző sportprogramokat és tanfolyamokat kínál, az ország szebbnél-szebb vidékein teniszezhetnek, kosárlabdázhatnak, evezhetnek az iskoláskorúak, tatán uszni, az orfűi tavon vitorlázni, zsámbék környékén pedig lovagolni tanítják őket szakképzett oktatók és nevelők. a szegedtől körülbelül 30 kilométerre lévő ásoththalmon 10-14 éves gyerekek ismerkedhetnek a falusi környezettel, az erdő világának titkaival. a szolnoki ,,kukta-bukta táborban,, a szakácsstudomány, a terítés és a

bel

- 3 -

1982.05.18.

vendéglátás fortélyaiába avatják be a kicsiket. a biológiai táborban a bakony gazdag növény- és állatvilágát tanulmányozhatják a természetet kedvelő fiatalok, szegeden pedig az angol nyelvvel foglalkozhatnak intenzíven a diákok. /mti/

bi rj sl ie

00.11 180582 2267

.-.

sb0003 4 150 mtib1003

balesetek a lakásban

1982. május 18. - az elmúlt évben 170 ezren szenvedtek balesetet a biztonságosnak vélt otthon falai között, s az állami biztosító adatai szerint ez a szám egy évtizede átlagosan évi 10 százalékkal emelkedik. míg 10 évvel ezelőtt a baleseti statisztikában első helyen az üzemi sérülések álltak, s ezeket követték a közlekedési, majd az otthoni balesetek, - napjainkra a sorrend megfordult.

az otthoni balesetek legtöbbször háztartási munka közben, de igen gyakran - s ezek száma növekszik legjobban - hobby tevékenység és barkácsolás során következnek be. a sérülések közül legtöbbször esés az oka, sok esetben súlyosabb leeső tárgy okozta ütés, de több ezer baleset történik kéziszerszámok, munkaeszközök használata közben is. meglepő, hogy automatizált világunkban viszonylag kevés - az elmúlt évben mintegy 2000 - balesetet okoztak az elektromos háztartási berendezések.

a sérülések következménye nagyjából csonttörés és repedés - mintegy 120 ezer alkalommal -, ritkábban 28 napnál hosszabb betegséget okozó égési károsodás. maradandó sérülést mintegy 10 ezer alkalommal állapítottak meg az otthon elszenvedett balesetek nyomán.

a statisztika szerint a lakás balesetveszélyesebb a férfiak számára, mert a 170 ezer otthoni balesetből csaknem 100 ezernek ők voltak a szenvedő alanyai. különösen a 30 és 35 éves kor közötti időszak kritikus számukra, ekkor sérülnek meg a legtöbben. nőknél jóval később, 50-60 éves koruk körül következik be ez a balesetveszélyes periódus.

bel

- 4 -

1982.05.18.

az otthoni balesetek emelkedése és az ebből eredő táppénzes napok számának növekedése arra készítette az érdekelt intézményeket és társadalmi szerveket, hogy részletesebben vizsgálják az otthoni sérülések okait, körülményeit, s a vizsgálat eredményeként kidolgozzák a balesetmegelőzés leghasznosabb módszerét és eszközeit.
/mti/

mg sl rj ie

00.12 180582 1875

-. -

sb0004 4 160 mtib1004

palántavásár az üzletekben - szép, tiszta, virágos budapestért akció

1982. május 18. - kedden kezdődött és vasárnapig tart a fővárosi kertészeti vállalat hagyományos, a szép, tiszta, virágos budapestért akciója. a mozgalomba idén először a kertészeti kutató intézet is bekapcsolódik; az ott készített „papircserepes”, növényekből is vásárolhatnak a fővárosiak. a főkert nyolc virágüzletében, valamint budapest 10 pontján - elsősorban a lakótelepeken - alkalmi árusítóhelyeken mintegy 200.000 palántát árulnak, 5 forintos egységáron. petunia, bársonyvirág, oroszlányszáj és még tízfajta nyári növény alkotja a kínálatot. a termelőszövetkezetek fővárosi virágüzletei ugyancsak részt vesznek az akcióban, így további 19 elárusítóhelyen - többek között a sasad, a rozmaring és az óbuda tsz boltjaiban - lesz palántavásár.

a mozgalom szervezőinek célja: fellendíteni a lakosság virágültetési kedvét, hogy a közterületek mellett az ablakokba és az erkélyekre is kikerüljenek a dísznövények - városközpontban és lakótelepen egyaránt./mti/

sr rj bc ie

00.12 180582 1067

-. -

bel

- 5 -

1982.05.18.

sb0005 4 150 mtib1005

ismét időszerű az öntözés

1982. május 18. - az alföld nagy részén és a tiszántulon egy hete nem volt említésre méltó csapadék, s a hét végéig hozzánk érkező nedvesebb légtömegektől sem várható alapos áztató eső, a legtöbb helyen a csapadék mindössze 10 milliméter körül marad, ami a csekélynél is kevesebb. az agrometeorológiai jelzések szerint tehát a következő tíz napban is lényegében száraz periódusra lehet számítani. a tétlen esővárás mind nagyobb kockázatot rejt magában, annál is inkább, mert a duna-tiszaközi és a tiszántuli homokos, valamint lazább lösz és vályogtalajok nedvességtartalmának rohamos csökkenése is jelzi, hogy időszerű az öntözés megkezdése.

a nagyüzemi gazdaságok április végéig mintegy 8000 hektárt láttak el mesterséges csapadékkal, ez az öntözésre előkészített terület 3 százaléka. az előző évekhez viszonyítva tehát többhetes késésben van az öntözés, de a szokatlanul hűvös tavasz késleltette, akárcsak az egész növénytermesztést. így jóllehet hivatalosan április 15-én indult volna az öntözési idény, gyakorlatilag most kezdődik a munka. a felmelegedés és a szárító hatású széljárás miatt a homokos, és egyéb laza talaju földeken elsősorban a gyepes területek, főleg az első kaszálással rövidre vágott lucerna, továbbá a buza, majd fokozatosan a kukorica és a zöldség kíván öntözést, mielőtt a csapadékhiány visszavetné fejlődését. a vízügyi igazgatóságok öntözési főműveinek bőséges vízkészlete kellő fedezetet nyújt arra is, hogy az előzőleg lekötött mennyiségen túl igényelt öntözővíz felhasználására is vízjogi engedélyt adjanak.
/mti/

rj sb sl ie

00.13 180582 1608

-. -

bel

- 6 -

1982.05.18.

sb0006 4 150 mtib1007

hegymászók a falakon

1982. május 18. - hegymászó munkaközösség tagjai jelentek meg a szegedi tarján lakónegyed néhány tízeleteres épületének falain, hogy kijavítsák az egy-másfél évtizede készült panelházak illesztési helyein megsérült tömitéseket. köteleiken függeszkedve vizsgálják a falakat - a földszinttől a harminc méteres magasságig - s kisműveikkel különleges, habosodó műanyag tömitik a hézagokat. ezzel a megoldással feleslegessé válik a rendkívül költséges állványozás, bár a munka így sem olcsó: a szegedi ingatlankezelő vállalat egyelőre háromszáz lakás szigetelését ujittatja fel e módszerrel, 2,4 millió forintért. /mti/

dob/rj az ie

00.14 180582 0669

--

sb0007 4 160 mtib1008

szakmunkásképző központ bánhalmán

1982. május 18. - szakmunkásképző központ épül a több mint huszezer hektáron - hatvan kilométer étmérőjű területen két járás és tízenhárom település határában - gazdálkodó középtiszai állami gazdaságban. a legnagyobb szolnok megyei gazdaság bánhalmi központi kerületében tető alá hozott intézmény négy és félmillió forintba került. jelenleg tanmühelyének berendezésén dolgoznak: a tágas tanmühelyt számos szakma gyakorlati ismereteinek elsajátításához szükséges gépekkel, technikai eszközökkel szerelik fel. benne a gazdaság ipari tanulóit lakatosnak, hegesztőnek, villanyszerelőnek, autószerelőnek, asztalosnak, kőművesnek képezik s más mesterségre is tanítják.

a szakmunkás utánpótlása érdekében a gazdaság több általános iskolát patronál, és szorosan együttműködik a kunhegyesi mezőgazdasági szakmunkásképző intézettel. /mti/

end/rj az ie

00.14 180582 0900

--

bel

- 7 -

1982.05.18.

sb0008 4 150 mtib1009

társasházak panelból

1982. május 18. - eredményesen alkalmazza a panelos technológiát a kisebb házak építésében is a győr-sopron megyei állami építőipari vállalat.

győrött befejezés előtt áll egy hatvan lakásos társasház negyed építése. a kétszintes lakások földszintjén a nappalit, az étkezőt és a konyhát helyezték el, az emeleten a háló helyiségek kaptak helyet. az épülethez garázs és kis kert is tartozik.

szervezik a városban egy szövetkezeti társasház telep építését is. itt huszonnyolc lakóház épül elemekből - más méretűekből, mint az előző negyedben -, és ami újdonság: félkész lakásokat is készítenek, lehetővé téve, hogy a leendő tulajdonosok a szakipari, gépészeti munkák egy részét maguk végezzék el, s így olcsóbban jussanak lakáshoz.

tervezi a vállalat egy olyan négy lakásos, elemekből összeszerelt társasház fölépítését, amelynek rendeltetése: bemutatni ezt az építkezési módot. /mti/

cser/rj az ie

00.15 180582 0953

--

sb0009 4 130 mtib1010

értelmiségiek béketalálkozója

1982. május 18. - értelmiségi találkozót rendez az országos béketanács és a magyar tudományos akadémia május 27-én, az mta disztermében. a béke és barátsági hónap keretében sorra kerülő eszmeecserén azt vitatják meg: a magyar értelmiség miként járulhat hozzá a nukleáris háború növekvő veszélyének elhárításához, az enyhülés vívmányainak megvédéséhez, a leszerelés ügyének előmozdításához. a találkozó - a szervezők szándéka szerint - a hazai békemozgalomnak azt a törekvését szolgálja majd, hogy vállaljanak nagyobb részt a művészek, tudósok, értelmiségiek a közvélemény tájékoztatásából, a háborús fenyegetés elleni mozgósításából, a tudomány tényeivel, illetve a műalkotások adta élmény erejével harcolva az emberiség jövőjéért folyó küzdelemben.

bel

- 8 -

1982.05.18.

a tanácskozáásra várják mindazokat az értelmiségieket, akik készek részt venni a békemozgalom munkájában. a rendező szervek közlése szerint az érdeklődők az országos béketanács titkárságán igényelhetnek meghívókat /budapest, v. belgrád rakpart 24.; telefon: 182-855/53././mti/

i/-ár/ rj ie

00.15 180582 1089

-. -

sb0010 4 150 mtib1006

vizügyiek a vadvédelemért

1982. május 14. - az apróvad állomány védelmére kötött együttműködési megállapodást a mavosz szolnok megyei intézőbizottsága és a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság. az egyezség értelmében a vízügyi kezelésben lévő területek egyrészét, a csatorna és folyómenti erdőket, s egyéb mezőgazdasági művelésre alkalmatlan területeket használatra átengedik a vadásztársaságoknak. ezek a vi. ötéves tervben százhusz hektáros területen telepítenek fát, bokrokat: a leendő csemeresek, vadbuvóhelyek körzetében mintegy nyolcszáz ezer csemetét, cserjét ültetnek el. a vízügy kaszálókat is ad bérbe a társaságoknak, segítve a téli vadeleség előteremtését. az együttműködéssel mindkét fél jól jár: a tiszai vízlepcső öntözőrendszerének egyes csatornái mellé telepített erdősávok a vízügynek is jó szolgálatot tesznek, védik a partmenti területeket, az áradás kártételétől./mti/

end/rj az ie

00.16 180582 0925

-. -

bel

- 9 -

1982.05.18.

sb0011 4 150 mtib1011

felsővezeték-szakadás

1982. május 18. - a szilágyi erzsébet fasorban kedden a kora reggeli órákban elszakadt a villamos felső vezetéke. a budapesti közlekedési vállalat ügyeletének gyors intézkedésére a moszkva tér és a jános kórház között autóbuszokat állítottak be a 18-as és az 56-os villamosok pótlására. hasonlóképpen gyors munkát végzett a bkv javító brigádja, s így mindössze 15 perces kiesés után ismét megindult a villamosforgalom ezen a szakaszon. /mti/

sb/f/sa pr

08.51 180582 0493

-. -

sb0012 4 130 mtib1012

budapesti pártdelegáció utazott szófiába

1982. május 18. - a bolgár kommunista párt szófiái bizottságának meghívására kedden budapesti pártküldöttség utazott a bolgár fővárosba. a delegációt maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára vezeti. a küldöttség ferihegyi repülőtéri bucsuztatásán megjelent boncso mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

gk/sa pr

09.29 180582 0445

-. -

bel

- 10 -

1982.05.18.

sb0013 4 130 mtib1014

balázs sándor bucsuztatása

1982. május 10. - balázs sándornak, a magyar írók szövetsége elhunyt tagjának hamvasztás utáni bucsuztatása május 24-én, hétfőn délelőtt 11.30 órakor lesz a farkasréti temető ravatalozójában.

magyar írók szövetsége

/mti/ gk/sa pr

09.38 180582 0313

-. -

sb0014 4 130 mtib1015

czinege lajos szófiába utazott

1982. május 18. - dobri dzsurov hadseregtábornoknak, a bolgár népköztársaság védelmi miniszterének meghívására czinege lajos hadseregtábornok, honvédelmi miniszter vezetésével kedden katonai küldöttség utazott hivatalos, baráti látogatásra a bolgár népköztársaságba. /mti/

gk/sa pr

09.53 180582 0334

-. -

sb0015 4 160 mtib1021

a veszprém megyei tanács v. b. ülése - műemlékvédelem

1982. május 18. - a műemlékek olyan műszaki állapotát kell megteremteni, amely lehetővé teszi, hogy a következő 30 évben csak karbantartásukra legyen szükség - hangoztatták a veszprém megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén, amelyen a megye csaknem ezer műemlékének állapotáról tárgyaltak. az épületek egynegyede - mint az előzetes felmérésből kiderült - sürgős felújításra, karbantartásra szorul. a legsürgetőbbek a teendők veszprémben, mindenekelőtt a vár műemlékegyüttesének védelme, a régi barokk paloták felújítása, a közművek rekonstrukciója és az erődfalak megerősítése. a végrehajtó bizottság ezért kiemelt

as

bel

- 11 -

1982.05.18.

programnak ajánlja a veszprémi vár fokozatos rekonstrukcióját. a tervezési munkák megkezdődtek, sőt több patinás épületet - felújítás után - már a közművelődés szolgálatába állítottak.

a balaton vidékén, ahol 62 településen 579 műemlék található, a regionális rendezési terv a háttér-területen is óvja az arra érdemes épületeket, 28 nagyértékű műemléket már a tágabb környezetével együtt védenek. különös gondot fordítanak a népi műemlékekre, amelyek többsége személyi tulajdonban van; a közelmúltban száz ilyen épület karbantartásához csaknem kétmillió forintot juttatott az országos műemléki felügyelőség.

a műemlék-épületek sorsáról is tanácskoztak az ülésen. mint bejelentették: a vi. ötéves tervidőszakban felújítják a dobai, a zalagyöngyösi nyírlaki és a devecseri kastélyt, a pápai zsinagóga épületét, veszprémben pedig a színházat és a városi tanács székházát. /mti/

szé/sa ká pr

10.52 180582 1585

-. -

sb0016 1 130 mtib1029

Lázár györgy fogadta nyikolaj faggyejevet

1982. május 18. - Lázár györgy, a minisztertanács elnöke kedden hivatalában szívélyes, baráti légkörű találkozón fogadta nyikolaj faggyejevet, a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának titkárát.

nyikolaj faggyejev budapesti tartózkodása során marjai józseffel, a minisztertanács elnökhelyettesével, hazánk állandó kgst-képviselőjével, a kgst végrehajtó bizottságának soros elnökével folytatott megbeszéléseket a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa budapesten ez év közepén sorra kerülő 36. ülészakának előkészítésével összefüggő kérdésekről. /mti/

f/sa pr

12.06 180582 0624

as

-. -

sb0017 4 150 mtib1030

jobban gazdálkodnak az energiával a mezőgazdaságban /1. rész/

1982. május 18. - az energiaárak emelkedése rákényszeríti a mezőgazdasági nagyüzemeket a magas energiaigényű technológiák helyettesítésére. a hazai viszonyok között mindenekelőtt a takarmánygabonák szárítás nélküli tárolása és felhasználása jöhet számításba. a hatodik ötéves terv időszakában mintegy 2-3 millió tonna kukorica korszerű tárolására rendezkednek be az üzemek. két év óta kedvezményes feltételeket biztosítanak a racionális energiafelhasználáshoz szükséges beruházások támogatására. a gazdaságok mint több helyen a földekről, erdőkről lekerülő hulladékokat új berendezésekben elégetik; a tervek szerint 1985-ig ezzel a módszerrel évente 300 ezer tonna olajat takaríthatnak meg. az mti megyei szerkesztőségeinek jelentése szerint a gazdaságok ütemesen valósítják meg elképzeléseiket, mind több helyen állnak át a korszerű technológiák alkalmazására.

az eddigi megrendelések szerint az idén több mint 200 nagyüzemben alkalmazzák a bábolnai iparszerű kukoricatermelési rendszer új, nagy mennyiségű energiát megtakarító technológiáját. eszerint a kukorica két „alkotóanyagát”, a szemet és a csutkát az ugynevezett csuhélevél nélkül takarítják be - ezt ugyanis nem tudnák megemészteni az állatok -, majd az alapanyagot zuzógéppel megdarálják és ilymódon a sertések etetésére teszik alkalmassá. az új eljárás az új gépsort is szállítja a kukoricatermesztési rendszer. nincs szükség mesterséges szárításra, tonnánként 34-35 kiló fűtőolajat spórolhatnak meg. a módszer azért is előnyös, mert az eddigiekhez képest magasabb nedvességtartalmu kukoricát is betakaríthatnak, javítva ezzel a kombájnok kihasználását. ráadásul az így tárolt takarmány tápanyagai nem károsodnak. mindent egybevetve, az egy hektárra számolt táp-hozam 5-10 százalékkal emelkedik. kitűnően kihasználhatják az ilyen raktározásra a hagyományos tárolókat, az ugynevezett falközi silókat.

a baranyai nagyüzemekben komplex módon - szervezési, műszaki, képzési és adminisztratív eszközök együttes alkalmazásával - csökkentik az erőgépek és a gépjárművek energia-fogyasztását. ezekre jut ugyanis a felhasznált „folyékony energia”, jó része, több mint 60 százaléka. az ésszerű energiagazdálkodásra való törekvés tavaly számottevő megtakarítást eredményezett. összesen 588 tonna benzinnel és 1650 tonna gáz- és tüzelőolajjal kevesebb fogyott, mint 1980-ban. /folyt. köv./ sa

12.07 180582 2432

As

--

sb0018 4 150 mtib1031

jobban gazdálkodnak /2. rész/

az idén gyorsított ütemben folytatják a helyi energiaprogram megvalósítását. meggyorsítják a benzin-üzemű gépkocsik felváltását dízel-olaj fogyasztásuakkal. erőteljesen fokozzák a javító-karbantartó műhelyek műszerezettségét, és sorozatban szerelik fel az üzemóra-számlálókat a traktorokra. sokat várnak az új üzem- és munkaszervezési módszerek bevezetésétől. a növénytermelést tömbösítik - nagyobb egységebe fogják össze - és ezzel javítják a gépek kihasználását. a táblák hosszának növelésével mérsékelik a gépek felesleges fordulóinak számát. a „veszteségutakat”, is mérsékelik; az indokolatlan kitérőket úgy szüntetik meg, hogy a nagyobb gépcsoportokat a műszak befejezésével nem vándoroltatják, hanem a tábla közelében összevonják. felügyeletről természetesen gondoskodnak.

a pest megyei termelőszövetkezetekben az energia-racionalizálási intézkedések nyomán tavaly 116 millió forint kiadást tettek feleslegessé. az összes energiaköltségnek több mint 7 százalékát megspórolták: benzinből 1000, gázolajból pedig 2700 tonnával kevesebbet használtak fel, mint egy évvel korábban. a fűtőolajból szintén kevesebbet beérték; összesen több mint tízezer tonna a megtakarítás az elmúlt évben. az óbuda tsz pünkösdfürdői növényházaiban például olaj helyett fokozatosan földgáz-fűtésre térnek át; egy év alatt 600 tonnával kevesebb fűtőolajra volt szükségük. a rozsnaring tsz-ben új virágfajták termesztésével csökkentik a fűtőolaj felhasználását, ezek ugyanis kevésbé érzékenyek. az albertirszai ricsurin tsz-ben napelemekkel állítanak elő melegvizet, ugyanugy a gödöllői tangazdaság baromfitelepét már részben a napenergia fűti. termálvizet vezetnek a ceglédi lenin tsz sertéstelepére, ahol részben feleslegessé teszik az olajkazánokat. az ócsai vörös október tsz a cellulóze-nyárfa hulladékanyagait hasznosítja; a legújabb vizsgálatok szerint 4 kiló hulladékfával egy kiló tüzelőolajat helyettesítenek. a gazdaság az állattenyésztési telepeket fűti majd fa-apritékkal. /mti/

igó-ber-vir/jf/tr/sa sl pr

12.08 180582 2051

--

bel

- 14 -

1982.05.18.

sb0019 4 130 mtib1032

időjárásjelentés

1982. május 18.

marad a nyárian meleg idő

svédország, finnország és a szovjetunió északi felől télies időjárást jelentenek. a hideg északi szélben helyenként havazik. délebbre egyre enyhébb az idő. a legmelegebb most az alpok és a kárpátok vidéke, valamint az adriai-tenger környéke. nyárian magas hőmérsékleteket mérnek, sok a napsütés, de néhol záporok is előfordulnak. meleg van nyugat-európa nagy részén is, de ott felhősebb az idő, és gyakori a zápor és zivatar.

hétfőn hazánkban napos, száraz idő volt. csupán délután nőtt meg átmenetileg a gomolyfelhőzet. a hőmérséklet csúcértéke 24 és 28 fok között alakult. ma hajnalra 6 és 13 fok közé hűlt le a levegő. délelőtt ugyancsak napos idő volt. 11 órakor a hőmérséklet 20 és 25 fok között alakult.

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 20,3 fok volt, ez 3,3 fokkal magasabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapestben 25 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1017 mb, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete ma 12 órakor 17 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

átmenetileg megnövekszik a felhőzet. ma legfeljebb a dunántúlon egy-két helyen, szerdán viszont többfelé várható zápor, zivatar. a szél néhányszor megélénkül.

a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9 és 14,

a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 23 és 28 fok között alakul.

a duna vízállása budapestnél 356 cm, 14,5 fok

várható időjárás budapest területére szerda reggelig:

bel

- 15 -

1982.05.18.

időnként megnövekszik a gomolyfelhőzet. átfutó zápor lehet. a szél néhányszor megélénkül. a hőmérséklet este 21 órakor 21, holnap hajnalban pedig 12 fok körül valószínű.

/mti/

12.29 s pr 180582 1904

-. -

sb0020 4 130 mtib1033

gázolás

1982. május 18. - budapestben a iv. kerület dózsa györgy ut és pamutgyár utca kereszteződésénél egy villamos elütötte vereczkei ferencné 62 éves nyugdíjas budapesti lakost, aki a helyszínen meghalt. /mti/

sa ie

13.35 180582 0236

-. -

sb0021 4 130 mtib1034

tanácskozás a munkaegészségügyi feladatokról

1982. május 18. - közegészségügyi, járványügyi, munkaegészségügyi szakemberek háromnapos tanácskozása kezdődött kedden a tolna megyei tanács oktatási és továbbképzési intézetében - tengelicen. az egészségügyi minisztérium szervezte ülésen az ipari, valamint a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium képviselői ismertetik ágazatuk távlati fejlesztési terveit, a szakszervezetek országos tanácsának képviselője a szakszervezetek munkavédelmi, balesetelhárítási feladatairól tájékoztatja az ülés résztvevőit. az országos munka- és üzemegészségügyi intézet szakembereinek részvételével megvitatják a munkaegészségügy tudományos, gyakorlati, szervezési kérdéseit, meghatározzák a közegészségügyi, járványügyi felügyelőségeknek a szakmai, hatósági eljárásá, az új jogszabályok egységes alkalmazására vonatkozó feladatait. /mti/

me/gk/sa ká ie

13.40 180582 0905

As

-. -

sb0022 4 180 mtib1035

balesetek

1982. május 18. - békés külterületén egy kanyarban a vezetői engedéllyel nem rendelkező jakab ferenc 17 éves dobozi szakmunkástanuló motorkerékpárral kisodródott az uttestről és a kerékvető kőnek ütközött. utasa, lukucz mihály 18 éves gerlai villanyszerelő a helyszínen meghalt. jakab ferenc, aki könnyű sérülést szenvedett, segítségnyújtás nélkül elhagyta a baleset helyszínét. a rendőrség jakab ferencet elfogta és őrizetbe vette.

erden egy kereszteződésben perjési attila 24 éves kulcsi gépkocsiveető pótkocsis tehergépkocsival nekiütött között egy balra kanyarodó motorkerékpárosnak. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője, hollós józsef 20 éves érdi géplakatos a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a balesetet az okozta, hogy perjési attila szabálytalanul előzött.

a vas megyei csákványdoroszlón hackl herbert 33 éves gépkocsiveető, osztrák állampolgár, jamni lakos nyergesvontatóval elütötte bucsi lajos 20 éves segéd munkást, aki a helyszínen meghalt.
/mti/ (kemenestardfal)

tr/s ie
14.13 180582 1039

-.-

sb0023 4 150 mtib1036

szovjet gyártmányújdonságok a bnv-n - tájékoztató a szovjet klubban

1982. május 18. - a szovjetunió az egyik legnagyobb kiállítója az idei tavaszi bnv-nek: a 2500 négyzetméternyi területen 17 külkereskedelmi egyesülés mutatja be termékeit. olyan, nálunk is jól ismert vállalatok szerepelnek a kiállítói listán, mint a sztankoimport, az avtoekszpört, az elorg vagy a masinoekszpört.

a szovjet vállalatok bnv szerepléséről, vásári céljaikról kedden a budapesti szovjet nagykövetség klubjában tartottak sajtótájékoztatót a szovjet kiállítás vezetői. elmondták: a vásáron a látogatók képet kapnak a szovjetunió xi. ötéves tervének főbb fejlesztési irányairól, az évtized végéig szóló gazdasági programokról, a szovjet társadalom szociális, gazdasági, politikai és kulturális eredményeiről és nem utolsósorban a kóst-ben betöltött szerepéről, a szocialista közösséggel kiépült együttműködésről.

37

a szovjet kiállításokon mintegy 1300 féle ipari gyártrányt mutatnak be, 80 százalékuk teljesen új vagy továbbfejlesztett típus. először vesz részt a bnv-n a szovjetunió elektronikai-ipari minisztériuma, a szovjet tudományos akadémia és a szabványügyi hivatal. így a bnv látogatói, kiváltképp a szakemberek megismerkedhetnek a legújabb szovjet elektronikai találmányokkal, amelyeket már 26 országban szabadalmaztattak. sok újdonság látható az orvosi műszerek körében is, s először állítják ki a dadogás gyógyítására szolgáló nübeszéd-készüléket. láthatók továbbá uttisztító és hőkotrógépek, kamaz vontatójárművek és első ízben dizel-motoros zil tehergépkocsik.

a szovjet kiállítók elsősorban olyan gyártrányokat hoztak a bnv-re, amelyek érdeklődésre tarthatnak számot a magyar külkereskedelmi részéről, s a következő évek szovjet export-választékát bővíthetik. több üzletkötésre is számítanak.

a két ország közötti árucserreforgalom az idén eléri a 7 milliárd rubelt, s bővül a szakosított és kooperációs jellegű termékek cseréje. a gépipari áruforgalomban 50-60 százalékos arányt képviselnek az ilyen gyártrányok, főleg alkatrészek és részegységek, fémforgácsológépek, kovácsoló és sajtoló berendezések, gördülő-csapágyak stb. a kiállításon is bemutatják a magyar-szovjet kooperációban készülő gyártrányok egy részét, például az új szovjet számítógépet, magyar periféria-egységekkel és néhány tehergépkocsit magyar hátsóhidakkal felszerelve. /mti/

sz/ke/sa sl ie

14.19 180582 2395

-.-

sb0024 4 150 mtib1037

tanácskozás a hévizek hasznosításáról

1982. május 18. - csongrád megye geotermikus energia¹készletének hasznosításáról tárgyaltak azon a tudományos ülésen, amelyet kedden szegeden a technika házában rendezett négy helyi tudományos és társadalmi szervezet. a víz- és kőolajkutatók, geológusok, hidrológusok beszámolóiból kitért, hogy a megye területének mélyén mintegy 3.6 köbkilométer kitermelhető forróvíz rejlik. ennek évente csupán 1.2 százalékát hasznosítják. az eddig leélt 99 termálkut utján. nagy számban található a területen a szénhidrogén-kutatásoknál meddőnek bizonyult kut is, amelyet termálkútként tehetnek jó szolgálatot. ebben a tervidőszakban 15 hektár üvegház és nyolcvan hektár fóliasátor fűtését tervezik termálkúttal

37

segítségével, s tervezik a geotermikus energia ipari és kommunális felhasználást is. ez utóbbiak sorában a legjelentősebb a szegedi lakónegyedek fűtésére készülő geotermikus központ lesz, amellyel évente 20 millió köbméter földgázt helyettesítenek. a hőközpont kialakításának egyik új vonása, hogy a víz hő leadása után visszajuttatják a földbe. ez többféle előnyvel jár: a mélyben így újra termelődik az egyébként nem kimeríthetetlen forróvíz-készlet, ugyanakkor az elfolyó termásvíz nem szennyezi a környezetet, melegeivel felborítja az élővizek biológiai egyensúlyát. /mti/

dob/dob/ká/ig ie

JL6

14.42 180582 1359

-.-

sb0025 4 160 mtib1038

csánki dezső emlékülés

1982. május 18. - csánki dezsőre, a kiváló történészre és levéltárosra emlékeztek kedden, születésének 125. évfordulója alkalmából a békés megyei füzesgyarmaton. a környező megyék és békés levéltárosai, történészei, muzeológusai megkoszorúzták a szülőházán elhelyezett emléktáblát, majd részt vettek a nagyközségi tanács dísztermében rendezett emlékülésen. az ünnepi ülés előadói emlékeztettek arra, hogy az 1857-ben született csánki dezső országos főlevéltárnokként nagy részt vállalt az országos levéltár bécsi kapu téri központjának építtetésében, s kiemelkedő munkát végzett tudományszervezőként és történészként egyaránt. fő műve, a több kötetes „magyarország történeti földrajza a hunyadiak korában,, máig alapvető forrás a történészek kezében, s jelentős a hunyadiakról írott monográfiája is. csánki dezső szülőföldjével is foglalkozott, egyik tanulmánya a régi szeghalom középkori történetét dolgozza föl. az 1920-as években államtitkárként az ugynevezett „gyűjtemény egyetem,, vezetője volt, amely az országos levéltárat, az országos széchenyi könyvtárat, a magyar nemzeti muzeumot és a szépművészeti muzeumot egyesítette. /mti/

sam/sa kz ie

14.46 180582 1194

37

-.-

sb0026 4 150 mtib1039

festék könnyűfémből

1982. május 18. - kedden kecskeméten megkezdődött a 2. nemzetközi aluminiumpigment tanácskozás. a kétnapos konferencián 38 ország szakemberei cserélik ki tapasztalataikat a sokoldalúan felhasználható aluminiumpigmentek - az aluminiumporok illetve paszták - gyártásáról, felhasználásáról.

dózsa lajos, a magyar aluminiumpipari tröszt vezérigazgatója megnyitójában elmondta, hogy a kőbányai könnyűfémmű kecskeméti gyáregységében ma már 5-féle aluminiumpigmentet termelnek különféle szemcsészetben védő- és dekoratív festékek készítéséhez. e speciális anyagok keresettek a világpiacon is. a kecskeméti üzem az idén mintegy 5 millió dollár értékűt exportál belőlük. a növekvő kereslet kielégítése érdekében fejlesztik a kecskeméti gyárat, ahol festékgyárral is bővítik a kecskeméti üzemet.

a tanácskozás alkalmából kiállítás nyílt kecskeméten a hazai könnyűfémműipar termékeiből. /mti/

lász/bné/kz/ig ie

14.52 180582 0247

-.-

sb0027 4 130 mtib1040

magyar életmentők kitüntetése az ndk nagykövetségén

1982. május 18. - a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségén kedden az ndk belügyminiszttere által adományozott életmentő emlékéremmel tüntették ki szabó viktor és somogyi györgy magyar állampolgárokat. a két férfi 1981. augusztus 26-án élete kockáztatásával megmentett a vízbefulladásól egy ndk-állampolgárt a keleti-tengerben. /mti/

e/gk/bc/ig ie

14.57 180582 0432

37

-.-

sb0028 4 150 mtib1041

ötvenezer térkép a budapesti közművekről

1982. május 18. - szinte nem mulik el hét, hogy a budapest alatt huzódó csaknem 25 ezer kilométernyi közművezetékét földmunkák közben valahol meg ne sértik, legtöbbször azért, mert a beruházók és a tervezők nem ismerik, illetve nem is ismerhetik pontosan, hol huzódnak ezek a vezetékek. az építésügyi és városfejlesztési minisztérium rendelkezése a fővárosi beruházási vállalat, a kartográfiai vállalat, a budapesti geodéziai és térképészeti vállalat szakemberei 1979-ben kezdték meg az egységes közműnyilvántartás elkészítését. e munka helyzetéről tartottak előadást kedden a mtesz geodéziai és kartográfiai egyesületében.

elhangzott, hogy a munka teljes befejezéséig - 1989-ig - több mint 50 ezer térképlapot kell elkészíteni a főváros csatorna-, víz-, gáz-, távfűtés-, telefonkábel- és erőáramu vezetékhalozatáról, és föl kell tární a bkv, a közlekedési jelzőlámpák, a gelka központi tévéantenna vezetékait és a budapesti fürdők több mint 40 kilométeres termálvezeték-hálózatát. első lépésként budapest területét 5830 térképlapra rajzolják föl, majd ebből kiindulva készítik el a közműtérképeket, amelyeken még minden közművezeték együttesen szerepel. ezután kerül majd sor az ugynevezett szakági térképek elkészítésére, ahol az egyes közműveket már külön-külön tüntetik fel. a régi hálózat feltárása mellett már felrajzolják a térképekre az új - illetve az építkezések miatt áthelyezett régi - vezetékeket is, a tervező és beruházó vállalatoknak a jövőben már tíz centiméter odébbhelyezést is be kell jelenteniük.

a végső cél, amelyhez tízévi kemény munka szükséges, az, hogy minden illetékes tervező, kivitelező és az üzemeltető is tökéletesen tisztában legyen azzal, hol mi rejtőzik az utcák, terek felszíne alatt, s így megelőzhessék a rombolást.

a geodéziai és kartográfiai egyesület az előadás utáni beszélgetésre meghívta a közműtérképek elkészítésében érdekelt 47 budapesti vállalat, intézmény képviselőit. /mti/

ni/gk/sa sl ie

14.59 180582 2019

37

--

sb0029 4 130 mtib1042

budapestiek a mozgássérültekért - az akcióprogram értékelése /1.rész/

1982. május 18. - a tavaly kibontakozott széles körű társadalmi összefogás révén a budapesten élő mozgássérültek foglalkoztatási lehetőségei bővültek, élet- és munkakörülményeik javultak. a rokkantak támogatására nyitott fővárosi számlára 12 millió forintot fizettek be. mindezt farkasinszky lajos tanácselnök helyettes, a fővárosi koordinációs bizottság elnöke jelentette be pénteki sajtótájékoztatóján a városházán.

T. miniszter

amikor hazánk csatlakozott az ensz felhívásához, a rokkantak évével kapcsolatos feladatok összehangolására alakult fővárosi bizottság azt tűzte ki célul, hogy a lakosságot minél szélesebb körűen tájékoztassák a testi fogyatékosok speciális gondjairól, és segítsék lehetőségeiről, s hogy ösztönözzék a fővárosiakat sok apró, humánus cselekedetre a mozgássérültek helyzetének könnyítésére. miként farkasinszky lajos elmondotta; az elmúlt évben társadalmi méretekben fellendült a rokkantak által foglalkozás. ennek köszönhetően jó néhány olyan kérdésben is sikerült előrejutni, amelyekben már évek óta nem tudtak eredményt elérni. így például elkészültek annak a pesthidegkuti, 100 lakásos lakótelepnek a tervei, amely - foglalkoztatóval együtt, - kizárólag mozgássérülteknek épül, természetesen különleges műszaki megoldásokkal. ugyancsak kialakították azt a tervdokumentációt, amely nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a rokkantak speciális igényeit kielégítő lakások készüljenek. e tervek felhasználásával - a fővárosi tanács vezetőknek utasítása alapján - már az idén valamennyi épülő lakótelepen legalább 15-20 lakást létesítenek a mozgássérülteknek. ugyancsak jelentős előrelépés, hogy a lakásügyi főosztály bizonyos korrekciókat tett a besorolási pontrendszerben, így a rokkantak a korábbiakhoz képest előbb juthatnak önálló otthonhoz.

pénzben kifejezhetetlen értékű az a humánus támogatás, amely a különböző társadalmi szervezetek, intézmények, vállalatok, valamint munkahelyi, iskolai, sport-, és lakóközösségek felajánlásaiban nyilvánult meg. mindezek hatása elsősorban a munkaalkalmak jelentős bővülésében, a mozgássérültek életkörülményeinek javulásában érezhető. az ingyenes taxiutalványtól kezdve, a hycomatok karbantartásán keresztül a rokkantak lakásainak felújításáig, speciális gyógytorna-termek kialakításáig, - lehet sorolni a fővárosiak segíteni-akarásának különböző megnyilvánulásait.

/foly./ ig

15.21 180582 2432

37

--

sb0030 4 180 mtib1043

uj szakrendelő-intézet oroszánnyon

1982. május 18. - tizenhétféle ellátást nyújt a komárom megyei oroszánny kedden felavatott 22 munkahelyes szakorvosi rendelőintézete. az 52,5 millió forintos beruházással a bányászváros lakóinak régi gondját oldották meg. eddig ugyanis gyakran kisbérre vagy tatabányára kellett utazniuk, mert a városban csupán alapellátást adó szakrendelők működtek, azok is szétszórtan, különböző helyiségekben. az új intézmény a város környéki lakosságról is, összesen 32 ezer ember egészségvédelméről gondoskodik. berendezéseit a medicor művektől vásárolták. a korszerű munkakörülmények itt is vonzóvá tették a szakmát. míg korábban állandó orvoshiánnyal küszködtek a városban, most minden állást betöltötték, a 42 új dolgozó között 8 orvost is felvettek. /mti/

ber/wmé/sa kz

15.22 180582 0816

--

sb0031 4 130 mtib1044

budapestiek a mozgássérültekért /2. rész/

azok pedig, akiknek nem volt módjuk munkával részt venni az akcióban, a rokkantak támogatására nyitott számla összegét gyarapíthatták. az így összegyűlt mintegy 12 millió forintot kizárólag olyan közösségi célokra használják majd fel, amelyek révén lehetőleg tartósan javíthatók a rokkantak élet- és munkakörülményei.

farkasinszky lajos bejelentette, hogy a fővárosi koordinációs bizottság nem szűnik meg, továbbra is összehangolja a mozgássérültek segítségével kapcsolatos feladatokat. megköszönte a budapestieknek mindazt, amit eddig tettek, s kérte, hogy a rokkantak nemzetközi éve után is folytassák humánus, odaadó támogatásukat. /mti/

sr/f/sa bc ie

15.27 180582 0720

37

--

sb0032 4 150 mtib1045

kgst papiripari tanácskozás síófokon

1982. május 18. - kedden síófokon megkezdődött a kgst tagországok celluloid- és papiripari kutatásait koordináló meghatalmazottak tanácsának tizenegyedik értekezlete. a négynapos eszmecserén a többi között megtárgyalják a papiriparban használt különböző laboratóriumi mérőműszerek egységesítésének lehetőségeit, s napirendre kerül a nemzetközi kutató-kollektívák létrehozására vonatkozó javaslat is. az értekezlet pénteken fejeződik be. /mti/

káp/rj kz
15.36 180582 0506

--

sb0033 4 160 mtib1046

neveléstudományi tanácskozás /1. rész/

1982. május 18. - hazánkban tanácskoznak a szocialista országok pedagógiai folyóiratainak főszerkesztői. megvitatják a neveléstudomány és az iskola kapcsolatának kérdéseit, meghatározzák a szerkesztőségeik közötti további együttműködés tartalmát és módját, s tanulmányozzák a pécsi nevelési központ munkáját. a szakmai találkozóon bulgária, csehszlovákia, kuba, Lengyelország, magyarország, mongólia, a német demokratikus köztársaság, a szovjetunió és vietnam központi pedagógia folyóiratainak főszerkesztői, szerkesztői, kiadói vesznek részt.

a nemzetközi tanácskozás színhelye pécs, az akadémiai bizottság székházában kedden nyílt meg a négynapos szakmai program. a szocialista országok pedagógiai folyóiratainak főszerkesztői két évenként találkoznak egymással; előzőleg varsó, prága, moszkva és berlin vendégei voltak.

horváth márton, a magyar pedagógiai társaság főtítkára bevezető előadásában emlékeztetett arra, hogy az mszmp központi bizottsága a közelmúltban foglalkozott az oktatásügy helyzetével. a neveléstudomány feladataival kapcsolatban egyértelmű állásfoglalás született, hogy a radikális változtatások helyett az oktatás-nevelés folyamatos fejlesztésére van szükség. az iskola nem lehet a tudósok vitájának tárgya és „áldozata”, - hangoztatta a főtítkár -, hanem csak ott és akkor szabad változtatni, ahol és amikor megérték arra a feltételek. a fő cél változatlanul az, hogy az iskola szilárd alapműveltséget nyújtson a tanulóknak, s arra kell törekednünk, hogy csökkenjenek az iskolák közötti színvonal-különbségek.

37

a neveléstudomány és az iskola kapcsolatáról szólva balogh lászló, a pedagógiai szemle főszerkesztője arra hívta fel a figyelmet, hogy a kutatás tárgyának megválasztásában nem kapnak kellő helyet az iskolai gyakorlat valós problémái; a neveléstudomány nemcsak hogy nem megy elébe a gondoknak, hanem gyakran még csak nem is követi azokat. emiatt a neveléstudomány által elindított megújulási törekvésekhez nem társul eléggé az iskolák önfejlődése, utkeresése és versengése. az iskolák és a pedagógusok nem is érdekelték igazán az új kutatási eredmények megismerésében, kipróbálásában, átvételében. emiatt sok esetben közömbösek, olykor pedig alig leplezetten idegenkedők a tudományos kutatással, annak eredményeivel szemben. /folyt.köv./ sa

15.42 180582 2344

--

sb0034 4 160 mtib1047

neveléstudományi tanácskozás /2. rész/

a szakemberek szerint a neveléstudományi kutatásnak olyan eredményeket - eljárásokat és eszközöket, illetve elveket és gondolatokat - kell felmutatnia, amelyek hatékonyabbá, vonzóbbá teszik az oktató-nevelő munkát. javítani szükséges a kutatási eredmények propagandáját. a döntő szerep mégis az ösztönzésé: az, hogy a kutatás és az iskola kapcsolatában feloldják a merev munkamegosztást, a „kigondolás”, és az „alkalmazás”, között, igényeljük a gyakorló pedagógusok alkotó közreműködését, s az iskolát - a nevelőközösséget - műhelynek is tekintsék, korszerűsítési törekvéseit anyagilag és erkölcsileg támogassák. /mti/

igó/bné/sa kz

15.43 180582 0692

37

--

sb0035 4 150 mtib1048

szakmunkás¹utánpótlás a textiliparban

1982. május 18. - a textilipari szakmunkásképzés és szakmunkás-utánpótlás helyzetéről tárgyaltak kedden az iparág szakszervezetének elnökségi ülésén.

megállapították, hogy az utóbbi időben jelentősen növekedett az az iparágban a szakmunkás¹vizsgálóval rendelkezők aránya. felgyorsult a felnőtt szakmunkás¹képzés, öt év alatt három és félszeresére emelkedett a szakmunkás¹vizsgát tett dolgozók száma. ezzel párhuzamosan tovább csökkent - bár még mindig számottevő - a nyolc általános iskolát el nem végzettek aránya. az ülésen szó volt arról is, hogy sokat fejlődött a pályaválasztási tanácsadó hálózat: a textiles szakmák ismertetésére különböző dokumentumokat, ismertető anyagokat készítenek a vállalatok, „nyitott kapu”, akciókat és gyárlátogatásokat szerveznek az általános iskolás tanulók részére. kedvező hatása van annak is, hogy egységesítették a szakmunkás-képzést, valamint annak, hogy az ipartelepítésnek megfelelően bővült az oktató intézmények országos hálózata. ma már heves megye kivételével az ország valamennyi megyéjében folyik textilipari szakmunkás¹tanuló képzés, összesen 57 szakmunkás¹képző intézetben.

az elnökségi ülésen leszögezték, hogy bár az eddigi fejlődés jelentős, az eredmények mégsem kielégítőek, a szakmunkás¹képzés csak nagy lépéshátránnyal követi a műszaki fejlesztés, a korszerűsítés folyamatát, s nem elégíti ki az iparág szakmunkás¹szükségletét sem összességében, sem szakmánként. mind nehezebb tanulókat verbuválni a textiliparba, különösen jelentős az elmaradás a fonó, szövő és textil kikészítő szakmákban. sokféle tényező befolyásolja károsan a textilipar helyzetét, ezek közül a legfontosabb, hogy még mindig döntően nők dolgoznak ebben az iparágban - a nőmunkások aránya 80 százalék - s a gyereknevelés, a család sokuknál nem kedvez a továbbtanulásnak. nehezíti a helyzetet a három műszakos munkarend, s a kedvezőtlen munkakörülmények. a képzésben is vannak hibák: hiányosak, illetve nem eléggé korszerűek a tankönyvek, elavultak a gyakorlati képzés technikai feltételei, sok helyen megoldatlan a tanműhelyi oktatás.

az elnökség kiemelt feladatként határozta meg az elkövetkező időszakra a felnőttképzés tartalmi korszerűsítését, s olyan egységes tananyag megalkotását sürgette, amely jobban kötődik a gyakorlathoz. a határozatban azt is kimondja, hogy a gyakorlati oktatás továbbfejlesztése érdekében bázis tanműhelyeket szükséges létrehozni. /mti/

bi/sl/rj kz

15.48 180582 2475

37

--

sb0036 4 130 mtib1049

a szolnok megyei tanács vb ülése - szolgáltatás

1982. május 18. - a megyék közötti együttműködés jó példájaként értékelték a hajdu-bihar megyei szolgáltatóipari vállalat szolnok megyei tevékenységét a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. a hajdusági szoliváll, mint emlékeztettek rá 1976-ban kezdte meg a működését a szomszédos megyében. azóta szolnokon, mezőturon, karcagon, kisujszálláson, törökszentmiklóson és jászberényben nyílt kirendeltsége. félezer fő- és mellékfoglalkozású alkalmazottja kovács és lakatosipari, háztartási és elektroakusztikai javításokat, lakáskarbantartást végez, foglalkoznak garanciális butorjavításokkal és építési feladatokkal is. az elmúlt egy év alatt harminc millió forint értékű szolgáltatást végeztek, megközelítően hárommegyedrészben a lakosság részére.

a hajdusági vállalat laza szervezeti keretei, kitűnő lehetőséget biztosítanak a rugalmas munkára, jól hasznosíthatják a szolgáltatásban a nyolc órán túli töredék munkaidőt, a foglalkoztatottak kétharmada ugyanis mellékfoglalkozásként tevékenykedik a vállalat keretében. munkájuk megbízható, a reklamációk száma jelentéktelen, a fogyasztók észrevételeit rövid időn belül orvosolják. a szoliváll él a rendelet adta lehetőségekkel: tovább bővíti tevékenységi körét. többek között megkezdte a felkészülését a kislakásépítések vállalására is. /mti/

end/rj kz

15.56 180582 1394

-.-

sb0037 4 150 mtib1050

konferencia a vállalati gazdálkodásról

1982. május 18. - kedden pécssett több mint kétszáz vállalati szakember részvételével megkezdődött a szervezési és vezetési tudományos társaság kétnapos konferenciája. a napirendjén a szabályozórendszer és a vállalati belső mechanizmus fejlesztése, a szocialista vállalkozás időszerű kérdései, valamint az árrendszer működésének tapasztalatai szerepelnek.

a konferencia bevezető előadásában meggyesi péter a pénzügyminisztérium főosztályvezetője a többi között az elmúlt év és az idei első negyedév vállalati gazdálkodását értékelte. elmondotta,

37

hogy az iparban javult az anyagkihozatal, a költséggazdálkodás, az energiafelhasználás, és erőteljesen - tízeshét százalékkal - nőtt a nyereség is. a gondosabb ármunka következtében a tőkés piaci cserearányok is javultak, de a készletgazdálkodással még mindig nem lehetnek elégedettek a vállalatok.

némi élénkülés mutatkozik a vállalkozási készség terén, de a vállalatok egy része még mindig várakozó állásponton van. az elemzések szerint változott a gazdaság szervezettsége is, leányvállalatok, kisvállalatok és szövetkezetek jöttek létre.

a nyereség dinamikus növekedése ellenére - hangsúlyozta a továbbiakban az előadó - a fejlesztési alapok egyáltalán nem nőttek, s nem sikerült kellően visszafogni a vállalati - és különösen a mezőgazdasági - beruházások ütemét sem. feltűnő aránytalanság, hogy amíg a négy százalékos illetve az ez alatti jövedelmezőségű vállalatok kötik le a népgazdaság bruttó állóesszközeinek negyven százalékát, s fejlesztési alapjuk az összesnek mindössze tizenöt százalékát adja, addig a jó jövedelmezőséggel működők az állóeszközöknek csak tizenhárom százalékkal rendelkeznek, s a fejlesztési alapok több mint negyed része náluk képződött.

a támogatások szerkezete szembevetően megváltozott: 1981-ben már az átlagosnál jövedelmezőbb vállalatok kapták az összes támogatások 51 százalékát. az ezt megelőző évben ugyanez az arány még csak 44 százalékos volt. mint az előadó rámutatott, nincs igazuk azoknak, akik azt állítják, hogy az exporttermelés nem elég jövedelmező. mint azt a vállalati mérlegek mutatják, az exportálók nyeresége csaknem harminc százalékkal nőtt.

a szabályozórendszer fejlesztéséről szólva elmondotta: a cél az, hogy még inkább a valódi piaci helyzethez való alkalmazkodásra, a nyereségérdekeltség intenzifikálásának növelésére készítse a vállalatokat.

a gazdálkodási konferencia az előadások után konzultációval folytatódott. /mti/

kász/bné/ig kz
16.02 180582 2535

37

-.-

bel

- 28 -

1982.05.18.

sb0038 4 150 mtib1051

magyar küldöttség utazott a mongol szakszervezetek kongresszusára

1982. május 18. - kedden magyar küldöttség utazott a mongol szakszervezetek xii. kongresszusára. a delegációt sólyom ferenc, a szot titkára vezeti. /mti/

sl/gk/ig kz

16.05 180582 0250

-.-

sb0039 4 150 mtib1052

ankét a függönygyártásról/1.rész/

1982. május 12. - függönygyártásunk az utóbbi öt évben 50 százalékkal emelkedett, s az idén megközelíti a 15 milliárd négyzetmétert. a mennyiségi növekedésnél is jelentősebb azonban a minőségi változás, hiszen pár éve még alig néhány fajtából választhattak a vásárlók, s főként a könnyen kezelhető, szennytaszító, modern, nagymintás jacquard-függöny hiányzott a hazai üzletekből. a függönygyártás rekonstrukciója nyomán ma már szélesebb választékot kínálnak a vásárlóknak e termékekből is, s emellett jelentősen megnőtt az export.

a textilipari műszaki és tudományos egyesület keddi ankétján a gyártók és a kereskedelmi vállalatok szakemberei kicserélték nézeteiket a függönygyártás előtt álló feladatokról, mivel a vélemények erősen eltérnek abban, hogy a lakosság igényeit kielégíti-e a mai választék, s a következő években milyen anyagok, minták felé fordul a piac érdeklődése.

a gyártó vállalatok szakemberei szerint a jövőben is a jacquard-függönyök iránt várható a legnagyobb kereslet, de újdonságokat is várnak a vásárlók. a változatosságot a gyártók most a különféle mintázó és díszítőfonalak alkalmazásával kívánják biztosítani, s már előállítottak például csillogó fémszálal függönyöket is. mivel jelenleg itthon és külföldön egyaránt minimumra csökkent a színes függönyök iránti igény, a gyárak fehér és bézs színben állítják elő termékeiket. a mintázási lehetőségek a korszerű lánc-kötőgépeken szinte korlátlanok. jelenleg az apróbb és nagyobb mintájú stilizált levél- és virágmotívummal díszített függönyöket gyártják, amelyek itthon is keresettek, s a külföldi piacon is megállják helyüket.

37

bel

- 29 -

1982.05.18.

a kereskedelmi vállalatok szakemberei szerint a hazai piacokra még mindig nem jut elég sem a korszerű jacquard-függönyökből, sem a mostanában keresett nehezebb, vastagabb, úgynevezett struktúr-termekekből. a lakáskultúra fejlődésével párhuzamosan növekszik az igény, nemcsak az újabb és korszerűbb butorok, hanem a kiegészítők iránt is. a kereskedők szerint a hazai piac a hagyományos termékekből már telített, s meglévő függönyeik helyett csak akkor vásárolnak újat, ha a gyárak minden igényt kielégítő széles választékot nyújtanak. a bétex kereskedelmi vállalat, amely a függönyök 50 százalékát hozza forgalomba, felajánlotta, hogy üzleteiben bemutatja a gyártók legújabb próbálkozásait, s felméri a vásárlók részéről mutatkozó érdeklődést. /folyt.köv./ rj-
16.09 180582 2425

-.-

sb0040 4 150 mtib1053

ankét a függönygyártásról /2.rész/

igy a közeljövőben bemutatják például a gardénia és a paszományárugyár rusztikus függönyeit, amelyeket a régi gépek átállításával készítenek. ezek a gépek kevesebb féle mintát készítenek ugyan, viszont nagyon alkalmasak a keresett vastagabb, nehezebb függönyök előállítására. /mti/

mg/rj sl kz

16.11 180582 0347

-.-

sb0041 4 150 mtib1054

kalászol a rozs

1982. május 18. - a hirtelen beköszöntött májusi nyárral sokat törlesztett a természet adósságából. a meleg és a napsütés hatására ugrásszerű fejlődésnek indult a növényzet. az alföld legdélibb megyéjében, csongrádban - ahol rendszerint elsőként kezdik meg az aratást - mindenütt erőteljesen kalászol a 18.000 hektáron vetett rozs és őszi árpa. szépek a gabonák, ami annak is köszönhető, hogy az utóbbi évtizedben sok gazdaságban végeztek meliorációt és a talajok feljavításával a korábban gyengén termő területeken is gazdaságossá tették a kalászosok termesztését. csongrádban a

37

duna-tisza közti homokvidéken a szakszövetkezetek és a háztáji gazdaságok szívesen foglalkoznak rozstermesztéssel, annál is inkább, mert ismét „divatba jött”, a rozskenyér, előszeretettel keresik és vásárolják a boltokban a fogyasztók.

az egy hete tartó kánikula kiszáritotta a talajok felszíni rétegét. csongrádban kevesebb csapadék hullott májusban mint az ország egyéb tájain és most már esőt vár a határ. addig is sorra helyezik üzembe az öntöző berendezéseket a csongrádi gazdaságok. a frissen kiültetett paradicsom és zöldpaprika palántákat husz-huszonöt milliméter mesterséges csapadékkal árasztiják el. /mti/

tób/ig kz

16.15 180582 1248

-.-

sb0042 4 150 mtib1055

egyelik a cukorrépat

1982. május 18. - az áprilisban és májusban lehullott mintegy 80 milliméter csapadék után beköszöntött nyári meleg szinte huzza a növényeket. a hajduságban, ahol az idén minden eddiginél nagyobb területen, együttesen mintegy 17.500 hektáron vetettek cukorrépat, hozzá kellett látni az egyeléséhez is: megyeszerte az asszonyok, lányok százai dolgoznak a répaföldeken. az egyelés az idén, a korábbi évekhez képest, azért foglalkoztat ismét sok munkáskezet, mert a gazdaságok jelentős része ezúttal a „helyre”, vetés helyett a biztonságosab sűrűbb állományt választotta. a tagság, természetesen, már előzetesen vállalta a tőszám beállítását.

a dohányföldeken és kertészetekben is nagyüzem van: több mint 2000 hektáron ültetik ki a dohánypalántákat, s egyre több gazdaságban a szabad földi termesztéshez palántázzák a paprikát és a paradicsomot.

a keleti főcsatorna menti gazdaságokban elkészültek az öntözésre, a közel 100 kilométer hosszú mesterséges folyót „kimoszták”, az elmúlt napokban, s öntözésre alkalmas friss vízzel töltötték fel a tiszából. /mti/

szü/rj kz

16.18 180582 1119

37

-.-

sb0043 4 150 mtib1056

megállapodás a kpm és a szovjet kultúra és tudomány háza között

1982. május 18. - kedden együttműködési megállapodást irtak alá a közlekedés- és postaügyi minisztérium, valamint a budapesti szovjet kultúra és tudomány háza képviselői.

a megállapodás értelmében a kpm és a szovjet kultúra és tudomány háza együttműködik a közlekedést és hírközlést érintő kiállítások, szimpoziumok, tudományos és műszaki tárgyú előadások szervezésében. /mti/

bi/rj sl kz

16.20 180582 0476

-.-

sb0044 4 170 mtib1057

borbápusztai Lovasnapok

1982. május 18. - kedden kecskeméten megtartották a május 28-30-a közötti borbápusztai lovasnapok sajtótájékoztatóját. a leglátogatottabbnak a magyar lovasszövetség és a helyi magyar-szovjet barátság tsz közös szervezésében lezajló országos négyesfogathajtó bajnokság, továbbá a stafétaugratás és a díjugrató verseny ígérkezik. megtartják a pónilovakon nyargaló csikósbojtárok versenyét, bemutatják a pusztai ötöst, tartanak kutyakiállítást és vásárt. a gyerekek pónilovas kocsin parádézhatnak, a tombola szerencsései pedig rackabirkát, kölyökkutyát és egy pónilovat nyerhetnek. /mti/

Lász/rj kz

16.25 180582 0638

37

-.-

sb0045 4 150 mtib1058

tudományos ülészek a számítástechnika élelmiszeripari alkalmazásáról

1982. május 18. - a számítástechnika alkalmazása az élelmiszeripari termelés- és folyamatirányításban címmel kétnapos tudományos ülészek kezdődött kedden a tudományos akadémián. a tanácskozást megnyitó holló jános akadémikus elmondta: az élelmiszeripar a magyar ipari termelés egyötödét adja, ebben az ágazatban állítják elő exportunk csaknem 12 százalékát. ugyanakkor az iparág fejlettsége messze nem áll arányban betöltött szerepével. az elmúlt években - bár az élelmiszeriparban jelentős beruházások voltak - a számítástechnika alkalmazása a termelés - és folyamatirányításban elmaradt a kívánt szinttől. a magyarországon használt számítógépeknek alig másfél százaléka működik az élelmiszeriparban. az iparág előtt álló feladatok végrehajtása csak úgy lehetséges, ha egyre nagyobb gondot fordítanak a mérésének, szabályozásának, irányításának automatizálására. a mostani tudományos ülészek célja, hogy feltárja a számítástechnika alkalmazási lehetőségeit, irányelveket, fejlesztési koncepciókat, oktatási formákat dolgozzanak ki.

a megnyitó után számítástechnikai szakemberek tartottak előadást, amelyek a számítógépes termelés- és folyamatirányításnak más iparágakban szerzett tapasztalatairól számoltak be, mintegy példaként, hogy milyen lehetőségei vannak az élelmiszeripari alkalmazásnak. elhangzott, hogy hiába gépesítik a termelést, hiába oldják meg a termelési folyamatirányítást, ha az előtte és utána következő fázisok akadályozzák az eredmények realizálását. a hazai élelmiszeripari gazdálkodó szervek nagyságának megfelelő kis- és közepkategóriás számítógépek a szocialista országokban beszerezhetők, s e beruházás a tapasztalatok szerint 16-20 hónap alatt megtérül. a gépi irányítás segítségével naprakész információk állnak a vezetés rendelkezésére.

a tudományos ülészekon a továbbiakban cukor-, gabona- és tejipari szakemberek számoltak be a számítógép alkalmazásának tapasztalatairól, majd vita következett. a tanácskozás szerdán újabb előadásokkal és kerekasztal beszélgetéssel folytatódik. /mti/

ni/f/sl/ig kz

16.29 180582 2142

37

--

sb0046 4 130 mtib1061

a lakásépítésről tárgyalt az országgyűlés építési és közlekedési bizottsága /1.rész/

1982. május 18. - az országgyűlés építési és közlekedési bizottsága sas kálmánnak, a bizottság elnökének vezetésével kedden zalaegerszegen tartotta ülését. a napirenden a komplex lakásépítés építészeti fejlesztésének, továbbá az építészeti műveltség fejlesztésének és terjesztésének cselekvési programja szerepelt. mindkettőt ábrahám kálmán építés- és városfejlesztési miniszter terjesztette a bizottság elé.

mint a miniszter, a többi között hangsúlyozta, az ország lakásállománya a felszabadulás óta eltelt időszak lakásépítési tevékenységének eredményeként jelentősen átalakult. 1951-1980. között csaknem 2 millió lakás épült, s ebből több mint másfél millió az utóbbi két évtizedben. az ország 3,610.000 lakásának egyötöde a fővárosban, nyolcvan százaléka vidéken helyezkedik el. az építéssel párhuzamosan lebontották a régi, korszerűtlenné vált épületek nagy részét, megszüntették a komfort nélküli, többségében sivár lakások nagy hányadát. lakásépítkezésünkben 1960-tól fokozatosan bontakozott ki a korszerű technológiák alkalmazása. jelentősen nőtt a házigyári panelos, a blokkos és öntött technológiával készült lakások száma. az első 15 éves lakásépítési programban tervezett mintegy egymillió új lakás felépítésének elsődleges célja a mennyiségi lakáshiány megszüntetése volt. ezt követte a második 15 éves építési program. szemmel látható gyorsasággal alakultak ki a nagy sorozatban előállítható és telepíthető épületekből tervezett lakótelepek. ezek többsége azonban, sajnos magán viseli a mennyiségre törekvő, gyors építés uniformisát. ma már azonban nyilvánvaló az is, hogy a tervezők se és a kivitelezők se törekedtek eléggé a panelos technológiában rejlő lehetőségek kihasználására. mert több lehetőség volt benne, mint amennyit tervezőink kamatoztattak. nyilvánvalóan bizonyítja ezt a zalaegerszegi példa, ahol egyéni varázsu városépítést valósítottak meg.

az utóbbi években sok jogos kritika érte tömeges lakásépítésünk, épített környezetünk színvonalát. az építési tárca vezetői ezért szükségesnek tartották a lakásépítéssel kapcsolatos eddigi elképzelések, célkitűzések, irányelvek felülvizsgálatát és átértékelését. szükségessé vált a hazai lakásépítés átfogó rendezése.

/folyt.köv./

17.10^{nj} - 180582 2331

37

--

sb0047 4 130 mtib1062

a lakásépítésről.. /2.rész/

1976-ban az ország hetven városában megtörtént a lakásállomány részletes vizsgálata. ez már kiterjedt a szobaszám, és családnagyság összehasonlítására is. a kutatás ezzel egyidejűleg állást foglalt a településenként differenciált összetételű lakásépítés, a demográfiai követelményeknek megfelelő lakásállomány-struktúra kialakításának szükségessége mellett. 1980-81-ben, a lakásellátás hosszútávú koncepciójának kidolgozása során nyilvánvalóvá vált az is: a lakáshelyzet javulásának feltétele, hogy az új lakások nagyobb szobaszámmal és alapterülettel épüljenek. elsőrendű követelménnyé lépett elő a lakáspolitikai és a településfejlesztési politika összhangjának szorosabbra fűzése, a lakás- és lakókörnyezet minőségének javítása, továbbá az, hogy az új lakások, lakóépületek gazdaságosan gyárthatók, építhetők, fenntarthatók és energiatakarékosan használhatók legyenek.

e szerteágazó feladatok áttekinthető szervezése érdekében elkészült „a komplex lakásépítés építészeti fejlesztésének cselekvési programja”, amely a lakásigények változását a 2000-ig várható társadalmi, gazdasági fejlődés keretében mutatja be. az életvitel-elemzésekre alapozott tanulmányok a különböző életmódoknak, családnagyságoknak és családösszetételeknek megfelelő méretrendet, lakás-alapterületet javasolnak, s a legkorszerűbb városrendezési építészeti elképzeléseket érvényesítik. a következő esztendőben épülő lakások összességével szemben az a fő követelmény, hogy az eddigiekhez képest lényegesen jobban alkalmazkodjanak a családnagyságok nagy változatosságához.

az építészeti műveltség fejlesztésével és terjesztésével kapcsolatban a miniszter azt hangoztatta, hogy a jelen esztétikájának alapja a múlt építészeti emlékeinek bemutatása. építészeti értékeinknek védelme, megóvása, tisztelete és megszerettetése pedig társadalmi feladat. a szépre, a harmóniára való nevelést már az óvodákban célszerű elkezdni, s az általános iskolákban folytatva, végig kell, hogy kísérje az iskolai oktatást, s meg kell kapnia a helyét a közművelődési programokban is.

/folyt.köv./

17.10^{rj-} 180582 2118

37

--

sb0048 4 130 mtib1063

a lakásépítésről... /3.rész/

a vitában elsőként felszólalt kerényi józsef képviselő /bács-kiskun m. 4. vk./ hangoztatta, számos példa van arra, hogy lakóépületeinknek nem kell feltétlenül szürkének, egysikunak lenniük. viszonylag egyszerű tervezőmunkával megoldható, hogy a homlokzatuk változatos legyen. ez annál is inkább fontosabb, mert a lakásellátás javítása miatt a panelos építési technológia még sokáig nem nélkülözhető. a minőségi változások elérése érdekében a tervezőknek és kivitelezőknek az eddiginél szorosabban kell együttműködni.

több felszólaló, köztük röder edit képviselő /bp. xvi. ker. 51. vk./ a népművészet és a népi építészet hagyományainak átmentését sürgették. fábrnyé dobai ilona képviselő /heves m. eger, 3. vk./ pedig kiemelte, hogy az első 15 éves lakásépítési program milliárdokat juttatott lakáshoz, s ezzel súlyos szociális gondokat oldott meg, s üdvözölte a bizottság elé került új cselekvési programot, amely a mennyiséggel szemben a minőségi lakásépítést helyezi előtérbe.

a vitában felszólalt még cserna sándor /baranya m. 5. vk./, fiafa tivadarné /heves m. 1. vk./, ruisz józsef /vas m. 7. vk./, végh györgy /zala m. 5. vk./

elhangzott észrevételekre ábrahám kálmán válaszolt. mint hangsúlyozta, az ezredfordulóig szóló második 15 éves lakásépítési terv megvalósításában lépésváltás lesz a szép, és a jó irányában. a feladatok megoldására versenyeztetik a tárcához tartozó tervező intézeteket és építő szervezeteket, ami a várható minőségi javulás mellett azzal az előnnyel is jár, hogy olcsóbb is lehet a lakásépítés.

az előterjesztést a bizottság elfogadta. a tanácskozás résztvevői a délutáni órákban hévizen megtekintették a szot új 300 személyes gyógyüdülőjét. /mti/

tóa/ rj kz

17.19 180582 1760

37

--

bel

- 36 -

1982.05.18.

sb0049 4 150 mtib1065

konferencia az építési expontról

1982. május 18. - az építési export tervezett értéke a hatodik ötéves terv idejére 17 milliárd forint, a megkötött szerződések azonban már most meghaladják a 20 milliárd forintot. az építési export-vállalkozások ma építőipari kivitelező kapacitásunk 3.3 százalékát kötik le. korábban nagyrészt szocialista országok vették igénybe a magyar építőipar munkáját, ujabban a fejlődő országokban is megkezdtek az export lehetőségek feltárását, sőt néhány országgal - például Líbiával és Algériával - már több milliárd forint értékű szerződéseket kötöttek lakóházak, kereskedelmi létesítmények, iskolák és kórházak építésére.

az építőipari tudományos egyesület keddi konferenciáján a fejlődő országokban vállalt építkezések tapasztalatairól számoltak be az exportáló, tervező és kivitelező vállalatok képviselői. egyebek közt elmondták, hogy ezekben az országokban a vártnál bonyolultabb körülmények között kell helytállni az építőknak. az infrastruktúra még nem épült ki, a munkakörülmények erősen eltérnek az itthon megszokottaktól, s olyan versenytársakkal szemben kell bizonyítaniuk, akik 8-10 éve dolgoznak a helyszínen, tehát lényegesen jobban ismerik a helyi adottságokat. az exportvállalkozók iránti követelmények pedig - éppen a kialakult verseny következtében - magasabbak, mint itthon.

a konferencia előadói hangsúlyozták, hogy a vállalkozásokat még eredményesebbé lehetne tenni a helyi lehetőségek alaposabb előzetes tanulmányozásával. csak így tudják kiválasztani a legkifizetőbb megoldásokat, például azt, hogy az építőanyagot és a felszereléseket a távolságok ellenére érdemesebb-e Magyarországról szállítani, vagy esetleg kifizetőbb más országból megvásárolni. felvetődött az is, hogy - különösen a hosszabbtávú építési programok megvalósításakor - célszerű lenne a hazánktól megrendelt építéshez szükséges gépeket és berendezéseket szintén a helyszínen gyártani, mintegy háttéripárt kiépíteni az adott országban.

a konferencián elhangzottak alapján az építőipari tudományos egyesület ajánlásokat dolgoz ki a minisztérium és az építőipari exportban érdekelt vállalatok részére. /mti/

mg/rj sl hgy

17.47 180582 2179

37

-. -

bel

- 37 -

1982.05.18.

sb0050 4 150 mtib1066

vasuti baleset

1982. május 18. - kedden 15 óra 35 perckor a budapest-szombathely között közlekedő személyvonat utolsó kocsija városlőd és kislőd állomás között kisiklott. a mentőktől kapott információ szerint a baleset következtében 15 személy sérült meg. a baleset körülményeit a helyszínen vizsgálják. /mti/

rj kz

17.49 180582 0334

-. -

sb0051 4 160 mtib2030

befejeződött a versenyfilmek vetítése a tévéfesztiválon

1982. május 18. - nyolc dokumentum-, ismeretterjesztő, riport- és híradófilmet mutattak be kedden, a huszonkettedik miskolci tévéfesztivál utolsó vetítési napján. a vetítési program befejeztével a zsüri munkája a legérdemibb szakaszhoz, az értékrend kialakításához érkezett. a hat nap során számos ankétára, találkozóra került sor. a magyar televízió vezetői találkoztak borsod megye vezetőivel. a tévés vendégeket grósz károly, a megyei pártbizottság első titkára tájékoztatta a megye életéről. /mti/

bas/szn/az/ig hgy

17.51 180582 0593

37

-. -

bel

- 38 -

1982.05.18.

sb0052 4 130 mtib2031

kitüntetés

1982. május 18. - a népköztársaság elnöki tanácsa ratulovszky jánosnak, a lenfonó- és szövőipari vállalat csillaghegyi gyára nyugdíjas igazgatójának fél évszázados eredményes munkája elismerésül, 70. születésnapja alkalmából a szocialista magyarországi érdemrendet adományozta. a kitüntetést békesi lászló, a budapesti pártbizottság titkára adta át. /mti/

rj hgy

17.53 180582 0394

-. -

sb0053 4 160 mtib2033

czinke ferenc kiállítása salgótarjánban

1982. május 18. - a salgótarjáni nógrádi sándor muzeumban kedden megnyílt czinke ferenc munkácsy-díjas grafikusművész kiállítása. a tárlat anyagát - negyven grafikai lapot és könyvillusztrációt - a legutóbbi két év termésének javából válogatták ki. a megnyitón baranyi ferenc költő méltatta czinke ferenc pályafutását, munkásságát.

czinke ferenc zemplénben született, de több mint negyedszázad, tudatos életének nagyobbik fele nógrádhoz, salgótarjánhoz fűzi. nógrádi, salgótarjáni festőként, majd grafikusként vált ismertté a neve az országban, nyerte el a derkovits-ösztöndíjat, a munkácsy-, majd a szot díjat, az érdemes művészi címet. a hazai kiállítások mellett elismerést szerzett a magyar képzőművészetnek számos külföldi grafikai rendezvényen, alkotásai sikerrel szerepeltek az 1976-os velencei biennálén is. /mti/

csiz/az/ig hgy

17.59 180582 0903

37

-. -

bel

- 39 -

1982.05.18.

sb0054 4 150 mtib2036

magyar-algériai gazdasági tárgyalások

1982. május 18. - brahim brahimi, vizügyi miniszter vezetésével algériai delegáció érkezett budapestre a magyar-algériai gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottság vii. ülésére. a magyar küldöttséggel, - amelyet ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter vezet - áttekintik a két ország közötti gazdasági kapcsolatok helyzetét, továbbfejlesztésének lehetőségeit. az algériai miniszter kedden látogatást tett puja frigyés külügy-, veress péter külkereskedelmi miniszternél, valamint kovács antalnál, az országos vizügyi hivatal elnökénél. /mti/

ke/sl/ig hgy

18.05 180582 0646

-. -

sb0055 4 160 mtib2037

döglött aknák -300. előadás a katona józsef színházban

1982. május 18. - háromszázadik alkalommal játszotta kedden csurka istván döglött aknák című darabját a nemzeti színház társulata. az iglói istván rendezte előadás két főszerepét kállai ferenc és major tamás alakította.

a vigjáték ősbemutatója 1971. májusban volt a katona józsef színházban. moór és paál vitriolos történetének hőseit akkor is a két kiváló művész elevenítette meg. a színház bezárása után lekerült a műsorról, de mielőtt a nemzeti színház játszási lehetőséget kapott a fővárosi művelődési házban, ismét repertoárjukba iktatták. a decemberben ujonnan megnyílt katona józsef színház január 15-én ismét bemutatta a produkciót. /mti/

gi rj hgy

18.08 180582 0736

37

-. -

bel

- 40 -

1982.05.18.

sb0056 4 160 mtib2038

a táncok divatja

1982. május 18. - zenés tánc történeti estét rendeztek kedden tatán, a várban székelő kúny domokos múzeum lovagtermében. a liszt ferenc zeneművészeti főiskola régi zenei stúdiója „táncok divatja,, című hangversenyén elevenítette fel a régi táncok zenéjét. /mti/

ber/wné/az/ig hgy

18.09 180582 0315

-. -

sb0057 4 160 mtib2039

színházi bemutató tatabányán

1982. május 18. - első prózai bemutatóját tartotta kedden tatabányán a népház kamaraszínházában a tavaly alakult orpheusz színpad, amely hivatásos és amatőr művészeket foglalkoztat. kizárólag olyan klasszikus műveket adnak elő, amelyek nem szerepelnek a hazai színházak repertoárjában. ezúttal august strindberg „julie kisasszony,, című egyfelvonásos naturalista szomorujátékát mutatták be. a darabot májusban még tizszer adják elő, és az új évadban ismét műsorra tűzik. három szereplője: tóth éva, a vígszínház, balkay géza, a nemzeti színház művésze és tóth zsóka, a tatabányai bányász amatőr színpad tagja. a dramaturg lászló tibor, a rendező tasnádi márton most végző főiskolai hallgató. /mti/

ber/wné/az/ig hgy

18.15 180582 0761

BT

-. -

bel

- 41 -

1982.05.18.

sb0058 1 130 mtib2041

a szerkesztőségek figyelmébe!

1982. május 18. - mai bs0099 mtib.1042. sz. /budapestiek a mozgássérültekért/ című hírünk 1. bek. 6. sorában a szöveg helyesen:

... jelentette be keddi sajtótájékoztatóján.

/mti/ ig hgy
18.21 180582 0270

-. -

sb0059 4 180 mtib2045

időjárásjelentés

1982. május 18. - a meteorológiai intézet jelenti május 18-án, kedden 19 órakor:

záporosó

várható időjárás az ország területére szerda estig: átmenetileg megnövekszik a felhőzet, szerdán többfelé várható zápor, zivatar. a szél néhányszor megélénkül. a hőmérséklet szerdán koradélután 23 és 28 fok között lesz. /mti/

nj hgy

19.28 180582 0370

BT

-. -

bel

- 42 -

1982.05.18.

sb0060 4 180 mtib2046

kedden a délutáni órákban alcsutdobox határában eddig ismeretlen okok miatt fának ütközött egy katonákat szállító honvédségi autóbusz. az ütközés következtében két személy súlyos, tizenhét személy könnyű sérülést szenvedett. a sérülteket kórházba szállították. a baleset okának kivizsgálása szakértők bevonásával folyik. /mti/

rj / hgy

21.09 180582 0347

-. -

sb0061 4 130 mtib2048

budapestre érkezett nicolae constantin

1982. május 18. - marjai józsef miniszterelnökhelyettesnek a magyar-román gazdasági együttműködési vegyes kormánybizottság társelnökének meghívására a testület 16. ülészakára kedden budapestre érkezett nicolae constantin, a román szocialista köztársaság miniszterelnökhelyettese, a bizottság társelnöke.

a ferihegyi repülőtéren a vendéget marjai józsef fogadta. megjelent victor bolojan, a budapesti román nagykövet. /mti/

rj hgy

21.45 180582 0494

37

-. -

bel

- 43 -

1982.05.18.

sb0062 4 800 mtib2050

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1982. május 18.

sb0001 természetjáró uttorók
sb0002 üdülés gyerekeknek
sb0003 balesetek a lakásban
sb0004 palántavásár az üzletekben
sb0005 ismét időszerű az öntözés
sb0006 vizügyiék a vadvédelemért
sb0007 hegymászók a falakon
sb0008 szakmunkásképző központ
sb0009 társasházak panelből
sb0010 értelmiségiek béketalálkozója
sb0011 felsővezeték-szakadék
sb0012 budapesti pártdelegáció
sb0013 balázs sándor bucsuztatása
sb0014 czinege lajos szófiába utazott
sb0015 a veszprém megyei tanács v. b.
sb0016 lázár györgy
sb0017 jobban gazdálkodnak /1./
sb0018 jobban gazdálkodnak /2./
sb0020 időjárásjelentés
sb0021 gázolás
sb0022 tanácskozás
sb0023 balesetek
sb0024 szovjet gyártmányujdonságok
sb0025 tanácskozás a hévizek
sb0026 csánki dezső emlékülés
sb0027 festék könnyűfémből
sb0028 magyar életmentők kitiüntetése
sb0029 ötvenezer térkép
sb0030 budapestiek a mozgássérültekért /1./
sb0031 új szakrendelő-intézet
sb0032 budapestiek a mozgássérültekért /2./
sb0033 kgst papíripari tanácskozás
sb0034 neveléstudományi tanácskozás /1./
sb0035 neveléstudományi tanácskozás /2./
sb0036 szakmunkás utánpótlás
sb0037 a szolnok megyei tanács vb.
sb0038 konferencia a vállalati
sb0039 magyar küldöttség utazott
sb0040 ankét a függönygyártásról /1./

/folyt/ ig

21.48 180582 1309

37

-. -

bel

- 44 -

1982.05.18.

sb0063 4 180 mtib2051

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/

sb0041 ankét a függönygyártásról /2./
sb0042 kalászol a rozs
sb0043 egyelik a cukorrépat
sb0044 megállapodás a kpm
sb0045 borbáspusztai lovasnapok
sb0046 tudományos ülészak
sb0047 a lakásépítésről /1/
sb0048 a lakásépítésről /2/
sb0049 a lakásépítésről /3/
sb0050 konferencia az építési expontról
sb0050 vasuti baleset
sb0051 bewfejeződött a versenyfilmek
sb0052 kitüntetés
sb0053 czinke ferenc kiállítása
sb0054 magyar-algériai gazdasági
sb0055 döglött aknák -300.
sb0056 a táncok divatja
sb0057 a szerkesztőségek figyelmébe
sb0058 időjárásjelentés
sb0059 baleset
sb0060 hazánkba érkezett
sb0061 tartalomjegyzék /1/
sb0062 tartalomjegyzék /2/
/mti/

készület az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: fehér péter, izsák erika, halasi györgy

rj -

- v é g e -

21.48 180582 0892

37

-. -

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/1

Belföldi hírek

budapest, 1982. május 19. bel.

s z e r d a

sb0001 1 130 mtib1001

az ötnapos munkahét tapasztalatai a sote klinikáin

1982. május 19. - hét végén sokkal kevesebb új beteg igényel orvosi ellátást a semmelweis orvostudományi egyetem klinikáján, mint amennyinek ellátására felkészültek az ötnapos munkahét bevezetése előtt. miként dr. csömör sándor rektorhelyettes az új munkarend első tapasztalatairól elmondta, arra számítottak, hogy szombaton délelőttönként - amikor a járóbetegeket csak a kijelölt orvosi rendelőkben fogadják - a klinikákra több beteg érkezik, mint azelőtt ezen a napon. ez az egészségügyi előrejelzés azonban nem igazolódtott be. a belgyógyászat, a nőgyógyászat, a gyermekgyógyászat mintegy 40, olykor 50 beteg kéri a beutalást, kevesebb annál is, mint amennyi a hét előző napjain. a többi klinikát viszont, mindössze néhányan keresik fel. az orthopédián például nem baleset miatt csupán egy-két beteg jelentkezik. szombaton egyébként nemcsak azokat a betegeket fogadják be, akiket sürgősen kell gyógykezeltetni vagy műteni, hanem azokat is, akik gyomorfájdalmak, vagy más régi panaszok miatt éppen aznap fordulnak orvoshoz. e betegeket azelőtt a körzeti orvos megfelelő ellátásban részesítette, de csak hétfőn kerültek a klinikákra. ma már szombaton is megkezdik mind a laboratóriumi, mind a röntgen- és más speciális vizsgálatokat, a gyógyítást. a már bent fekvő betegek vizsgálatait is folytatják, és műtétet is végeznek. vagyis szombaton délelőtt csaknem a teljes apparátus gondoskodik a betegek gyógykezeléséről, szombaton 14 órától hétfő reggel 8 óráig pedig mindegyik klinikán ügyeletet tartanak. a klinikák ilyenkor még inkább együttműködnek, kölcsönösen segítik betegeik gyógykezelését. szükség esetén a szakorvosok